

Milena Zgierska

Sprawozdanie z międzynarodowej konferencji "Komunikacja - tradycja i innowacje"

Acta Humana nr 3, 179-182

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Milena Zgierska

Sprawozdanie z międzynarodowej konferencji „Komunikacja – tradycja i innowacje”

W dniach 21–23 czerwca 2012 roku w Instytucie Nauk Humanistycznych Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie odbyła się interdyscyplinarna, międzynarodowa konferencja „Komunikacja – tradycja i innowacje”. Nad jej organizacją oraz przebiegiem opiekę sprawowali pracownicy naukowcy Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie oraz Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie – prof. dr hab. Małgorzata Karwatowska, prof. dr hab. Marek Woźniak, dr Adam Siwec oraz sekretarz – dr Beata Jarosz.

Głównym celem konferencji była wymiana poglądów na temat komunikacji przez przedstawicieli różnych dziedzin humanistyki, zwrócenie uwagi na dotychczasową tradycję badawczą oraz nowe zjawiska i ujęcia w tym zakresie. Na trzydniowy cykl obrad zaproszeni zostali językoznawcy, literaturoznawcy, historycy, filozofowie, kulturoznawcy, medioznawcy oraz dydaktycy reprezentujący najważniejsze ośrodki naukowe w Polsce (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Rzeszowski, Uniwersytet Śląski, Uniwersytet Jagielloński, Katolicki Uniwersytet Lubelski, Uniwersytet Białostocki, Polską Akademię Nauk, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Państwową Wyższą Szkołę Zawodową w Chełmie, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach) i za granicą (Uniwersytet w Debreczynie, Katolicki Uniwersytet w Ružomberku na Słowacji).

Pierwszy dzień konferencji rozpoczął się uroczystym powitaniem uczestników przez organizatorów – prof. dr hab. Małgorzatę Karwatowską, prof. dr hab. Marka Woźniaka i dra Adama Siwca. Wyrazili oni radość z faktu, że tak wielu badaczy zechciało wziąć udział w zorganizowanej dzięki wsparciu rektora PWSZ prof. dr hab. Józefa Zajęca sesji, a także nadzieję, że symposium zaowocuje wieloma przemyśleniami, stając się przyczynkiem do podejmowania dalszych badań w ramach problematyki dotyczącej komunikacji.

Po oficjalnym otwarciu konferencji odbyły się obrady plenarne, które zainicjował prof. dr hab. Kazimierz Ożóg (UR) referatem *Dawne i nowe w komunikacji językowej przelomu XX i XXI wieku. Napięcie i współlistnienie*. Następnie,

w ramach panelu prowadzonego przez prof. dr hab. Halinę Wiśniewską (UMCS) i prof. dr hab. Bogdana Walczaka (UAM), referat *Narzędzie formułowania myśli czy środek komunikacji? O dzisiejszych sporach w obrębie filozofii języka* wygłosił prof. dr hab. Ireneusz Bobrowski (UJ, PAN). Po przerwie w części obrad plenarnych można było wysłuchać również wystąpień: prof. dr hab. Tadeusza Szkołuta (UMCS) – *Zakłócenia komunikacji artystycznej w kulturze ponowoczesnej* oraz prof. dr hab. László Kálmána Nagy’a (Uniwersytet Debreczyński, UJ) – *Nowe formy komunikacji interpersonalnej w najnowszej prozie polskiej i węgierskiej*.

Popołudniowa część konferencji odbywała się w czterech sekcjach: językowej, kulturowo-literackiej, medialnej i historycznej. W każdej z nich wygłoszonych zostało po sześć referatów. W bloku językowym dużym zainteresowaniem cieszyło się wystąpienie dr Jolanty Panasiuk (UMCS) *Tekst – metatekst – kontekst w perspektywie teorii interakcji. Implikacje metodologiczne*, w którym prelegentka omówiła różnice między tekstem, metatekstem i kontekstem w odniesieniu do teorii interakcji międzyludzkiej.

W sekcji kulturowo-literackiej swoje referaty zaprezentowały m.in.: prof. dr hab. Halina Wiśniewska (UMCS) i prof. dr hab. Małgorzata Kita (UŚ). Tu największe zainteresowanie wzbudziło wystąpienie prof. dr hab. Artura Rejtera z Uniwersytetu Śląskiego zatytułowane *Od liryki do publicystyki poetyckiej. Kreowanie wizerunku kobiety w twórczości Agnieszki Osieckiej i Katarzyny Nosowskiej*. Autor skupił swoją uwagę na tym, w jaki sposób przywołane w tytule autorki kreują wizerunek kobiety. Ciekawy dla uczestników obrad okazał się również tekst dr Ewy Dunaj (UMCS): *Mail, sms, wpis na blogu – jako motyw i źródło inspiracji językowej we współczesnej poezji polskiej*, który dotyczył stosunkowo nowych form komunikacji międzyludzkiej obecnych we współczesnej poezji.

W sekcji medialnej wywiązała się żywa dyskusja po wystąpieniu dr Małgorzaty Latoch-Zielińskiej, która mówiła na temat portali internetowych, cieszących się obecnie dużą popularnością. Swoje rozważania zatytułowała: *Nowe formy komunikacji na przykładzie serwisu www.demotywatory.pl*. Badaczka odniosła się do często odwiedzanego przez internautów serwisu internetowego. Burzliwą wymianę zdań wywołał tekst: *Obrona Sokratesa w Atenach starożytnych i współczesnych*, którego autorem był dr Jan Pleszczyński (UMCS). Usiłowano bowiem dociec, czy mechanizmy obrony filozofa można odnieść do realnie odbywających się obron sądowych.

Również w sekcji historycznej podejmowano interesujące i inspirujące problemy dotyczące komunikacji, które zachęcały do dalszych przemyśleń. Rozważaniom poddano wątek gwary przestępczej w okresie międzywojennym (prof. dr hab. Robert Litwiński – *„Kochany Brachu! Szrajbuję Ci ksywę” ... O międzywojennym żargonie przestępczym*) i sposoby porozumiewania się w czasach starożytnego Rzymu (dr Henryk Kowalski – *Werbalne i niewerbalne formy komunikacji w religii starożytnego Rzymu*).

Drugiego dnia konferencji ogłoszono referaty w ustalonych już sekcjach: językowej, kulturowo-literackiej, edukacyjnej oraz historycznej. W pierwszej z nich ogromne zainteresowanie wzbudził tekst dr Agnieszki Krygiel-Łączkowskiej z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, która w swym wystąpieniu zwróciła uwagę na to, jak ważne jest właściwe porozumiewanie się między lekarzem a pacjentem (*Trudne rozmowy. Komunikacja lekarz – pacjent*). Z kolei referat prof. dr hab. Małgorzaty Karwatowskiej i dr Beaty Jarosz ukazał różnorodny i bogaty (a tym samym trudny w odbiorze dla ogółu społeczeństwa) język osób należących do rozmaitych grup zawodowych (*Specyfika komunikacji profesjonalnej*).

W sekcji kulturowo-literackiej duże zainteresowanie i żywą dyskusję wzbudził referat dr Danuty Kępy-Figury (UMCS), w którym autorka scharakteryzowała informację jako gatunek mowy. Tytuł wystąpienia: *Gatunek mowy „informacja” – czy to możliwe?* okazał się nieco kontrowersyjny, co skłoniło do wymiany poglądów między uczestnikami obrad.

W sekcji edukacyjnej głos zabrała między innymi prof. dr hab. Maria Kwiatkowska-Ratajczak z Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, która w wystąpieniu nt. *Metodyka doktorancka – między tradycją akademicką a współczesną komunikacją edukacyjną* omówiła dialog pomiędzy tradycyjną a współczesną metodyką.

Obrady sekcji historycznej otworzyła dr Jolanta Kolbuszewska z Uniwersytetu Łódzkiego, wygłaszając interesujący tekst – *Werbalna komunikacja tradycyjna na przykładzie prywatnych listów historyków*. Po tym wystąpieniu swoje referaty zaprezentowały młode adeptki nauki – mgr Elżbieta Kosobudzka i mgr Monika Bartosiak.

Ostatniego dnia obrady odbywały się już tylko w trzech sekcjach: językowej, kulturowo-literackiej i edukacyjnej. W pierwszej zaplanowano pięć wystąpień, w drugiej i trzeciej po sześć. Sekcja językowa, podobnie jak w poprzednich dniach, była tą, w której obrady i dyskusje trwały najdłużej. Głos zabrali m.in. prof. dr hab. Leonarda Dacewicz (UwB) – *Nazwy polskich i rosyjskich uczelni wyższych – innowacje*, dr Adam Siwiec (UMCS, PWSZ Chełm) – *Nazwy własne w reklamie ulicznej*, dr Gabriela Dziamska-Lenart (UAM) – *Zagadnienia opisu nacechowania stylistycznego i ekspresywnego frazeologizmów (na podstawie słowników frazeologicznych języka polskiego)*, dr Agnieszka Kula i dr Monika Grzelka (UAM) – *Na czym znają się eksperci? – o niektórych funkcjach przytoczenia* oraz mgr Anna Sawa (UMCS) – *Ogłoszenie matrymonialne jako sztuka nawiązywania kontaktu (na przykładzie anonsów z lat 1929–1932)*.

W sekcji kulturowo-literackiej można było wysłuchać wystąpień: prof. dr hab. Bożeny Rejakowej (UMCS) – *O zagospodarowaniu przestrzeni dla człowieka i książki w komunikatach o nowinkach wydawniczych*, dr Magdaleny Piechoty

(UMCS) – *Centrum nauki – nowy model komunikacji naukowej*, mgr Anny Szymańskiej (PWSZ Chełm) – *Dziennikarstwo obywatelskie na przykładzie chełmskich portali internetowych*, dr Zuzany Holli (Katolicki Uniwersytet w Ružomberku, Słowacja), która przedstawiła referat dotyczący wpływu Facebooka na rozwój zachowania prospołecznego. Jako ostatni w tym panelu wygłoszony został referat dotyczący kompetencji nauczycieli we współczesnej szkole (*Kompetencje kulturowe nauczycieli edukacji elementarnej w świetle badań własnych*) autorstwa dr Beaty Kucharskiej (PWSZ Chełm), mgr Ewy Kuny (PWSZ Chełm) i mgr Elżbiety Miterki (PWSZ Chełm). Badania te pokazały, jak niski jest poziom wiedzy kulturowej nauczycieli, co przekłada się na wiedzę ich uczniów.

Obrady sekcji edukacyjnej otworzył referat prof. dr. hab. Leszka Tymiakina (UMCS, PWSZ Chełm) – *Komplement jako narzędzie pozyskiwania i aktywizowania odbiorcy*. Wystąpienie to potwierdziło raz jeszcze, że wyrażanie słów aprobaty skierowane do odbiorcy jest doskonałym narzędziem zyskania jego pozytywnego nastawienia dla wygłaszającego takie sądy. Jak widać lubimy być komplementowani i choć niekiedy wypowiedzi tego typu są wyłącznie ingracyjne, z lubością się im poddajemy. Kolejny tekst traktował o szkolnej komunikacji pomiędzy nauczycielami a uczniami, jego autorkami były dr Agnieszka Piwnicka-Jagielska i dr Beata Kucharska. Tę część obrad zamknął referat zatytułowany: *Toast jako specyficzny model komunikacji*, który przygotowała mgr Ewa Grabiec (UMCS).

Wszystkie referaty zaprezentowane podczas trzydniowych obrad, dotyczyły wielu różnorodnych zagadnień skoncentrowanych wokół tematyki komunikacji. Sympozjum to z całą pewnością nie wyczerpało wszystkich problemów związanych z szeroko pojętym porozumiewaniem się. Wypada mieć nadzieję, że zachęci ono do dalszych badań nad komunikacją. Być może inspiracją stanie się tom, w którym – zgodnie z zamysłem organizatorów – opublikowane zostaną wszystkie referaty uczestników konferencji.